

Xankəndinin tarixində yeni bir səhifə açılır

Azərbaycanın qədim yaşayış məskənlərindən biri, tarixi bölgəmiz Xankəndidir. Qarabağın təbii gözəllikləri ilə zəngin bu ərazi XVIII əsrin sonlarında xanların dincəlmək və istirahət etmək üçün saldıqı bir məkan olmuşdur. Dağların ətəyində təbii sərvətləri ilə məşhur olan bu bölgə, həm strateji mövqeyinə görə, həm də coğrafi xüsusiyyətləri ilə seçilir. Xankəndi Qarabağın mədəni və tarixi irsinin ayrılmaz bir hissəsidir. Bu yaşayış məskəni yalnız istirahət yeri deyil, həm də bölgənin iqtisadi və ictimai həyatında mühüm yer tutur. Hər bir daşında, hər bir yolunda Qarabağ xanlarının izi hiss edilən bu torpaq tarixin şahididir.

Vaxtilə Xankəndi Azərbaycanın sənaye və mədəniyyət mərkəzi kimi sürətlə inkişaf etməyə başlamışdı. Burada Cənubi Qafqazda tanınan bir sıra sənaye müəssisələri fəaliyyət göstərirdi ki, bunlar arasında ipək kombinatı, ayaqqabı, xalça və tikiş fabrikləri, süd kombinatı və şərab zavodu xüsusilə seçilirdi. Bu müəssisələr yalnız şəhərin iqtisadi inkişafına deyil, həm də Cənubi Qafqaz regionunun sənaye potensialına böyük töhfə verirdi. Elektrotexnika zavodu, mebel fabriki və tikinti materialları kombinatı kimi istehsalat müəssisələrinin məhsulları isə Azərbaycanın daxili bazarında yüksək keyfiyyəti ilə fərqlənir və böyük tələbat qazanırdı. Şəhər ilə genişlənir, yeni yaşayış massivləri inşa edilir, sosial infrastruktur sürətlə inkişaf edirdi. Xankəndidə Dövlət Pedaqoji İnstitutu yaradılması isə şəhərin təhsil sahəsində də mühüm bir mərkəzə çevrilməsinə səbəb oldu. Bununla yanaşı, yeni sənaye müəssisələrinin işə salınması şəhərin iqtisadiyyatını daha da gücləndirirdi, bu da onun Azərbaycanın sənaye xəritəsində mühüm yer tutmasına gətirib çıxarırdı. Bu inkişaf prosesi həm şəhərin iqtisadi, həm də mədəni həyatını zənginləşdirir, burada yaşayan insanların rifahını artırır. Xankəndi o dövrdə Azərbaycan üçün strateji əhəmiyyətli bir mərkəzə çevrilmişdi.

Lakin 1988-ci ilin fevral ayından etibarən ermənilər azərbaycanlılara qarşı sistemli şəkildə terror, sui-qəsd və müxtəlif ağır cinayətlər törətməyə başlamaqla bu sürətli inkişafı dayandırdılar. Bu terror siyasətinin nəticəsində azərbaycanlılar öz doğma yurdlarından zorla çıxarılmışa məruz qaldı və yüzlərlə insanın həyatı təhlükəyə atıldı. Ermənilər həm hərbi təzyiqlər və zorakılıq, həm də azərbaycanlılara qarşı psixoloji

təzyiqlər göstərdilər. Onların mülkləri dağıdılır, insanlar amansızcasına qətlə yetirilir, kəndlər yerlə-yeksan edilirdi. Bu ağır cinayətlər tarixin qanlı səhifələri arasında yer aldı və sonrakı illərdə Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarına qarşı iddialarının və təcavüzkar siyasətinin əsasını təşkil etdi.

Bu gün rəsmi Bakı üçün tarixi bir fürsət yaranıb - uzun illərdən sonra ölkənin inkişaf perspektivlərini reallığa çevirmək imkanı. Illərlə işğal altında qalmış torpaqların azad edilməsi, Xankəndi kimi strateji və mədəni əhəmiyyətə malik bir şəhərin yenidən öz sahiblərinə qaytarılması ilə Azərbaycan öz iqtisadi, mədəni və sosial potensialını tam gücünə ilə həyata keçirmək mərhələsinə qədəm qoyub. İndi Xankəndi əsl sahiblərinin nəzarətinə qayıdaraq yeni bir inkişaf dövrünə qədəm qoyur. Azərbaycan burada yenidənqurma və dirçəliş işlərinə başlayaraq, bölgənin əvvəlki parlaq tarixini geri qaytarmaq üçün bütün imkanlarını səfərbər edib. Bu gün Xankəndinin azadlığı həm həyatı, həm də strateji baxımdan böyük əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycanın dövlətçilik iradəsinin, milli birliyinin və sarsılmaz gücünün təcəssümü olan bu şəhər artıq öz tarixində yeni bir səhifə açmağa hazırdır. Bütün Qarabağ kimi, Xankəndi də Azərbaycan üçün sülh, inkişaf və yenidənqurma yolunda parlaq bir gələcəyi vəd edir.

Azərbaycanın rəsmi şəxsləri də Xankəndinin azad olunmasının əhəmiyyətini ön plana çıxarıb və onun gələcək inkişaf perspektivlərini vurğulayırlar. **Milli Məclisin deputatı Naqif Həmzəyev** də bu mövzuya xüsusi diqqət ayırır və şəhərin strateji əhəmiyyətindən danışaraq, Azərbaycanın Qara-

bağ regionunda sülh və sabitlik yaratmaq istiqamətində qətiyyəti ni bir daha bəyan edir.

"2023-cü il oktyabrın 15-də Prezident İlham Əliyevin Xankəndi şəhərində qələbə nitqi söyləməsi hər bir Azərbaycanlı üçün qürurverici an oldu. 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Ali Baş Komandanın hər dəfə xalqa müraciət edərək ordumuzun yeni əraziləri işğaldan azad etdiyini söyləməsi sevincimizi birə-beş artırır. Hər an Ali Baş Komandanımızın Şuşanın, Xankəndinin

də işğaldan azad olmasını elan etməsini gözləyirdik. Vaxt, vədə yetişi və biz Şuşanın azadlıq sədalarını eşitdik. Ölkə Prezidentimiz İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, "Nəyi, necə, nə vaxt etmək lazımdır, bunu mən bilirəm. Yaxın tarix dəfələrlə bunu göstərib, həm siyasi müstəvidə, diplomatik müstəvidə, eyni zamanda döyüş meydanında. Nəyi ediriksə, dəqiqliklə edirik".

Bu fikirlərin təsdiqini bu günədekə aparılan siyasət, atılan addımlar, o cümlədən sentyabrın 27-dən başlayan əks-hücum tədbiri gördük. Ali Baş Komandanımızın göstərişləri, düzgün taktikalari siyasində tezliklə Qarabağımız işğaldan azad edildi. Düşmənin qanlı pəncəsindən azad edilmiş hər bir kənd, rayon və şəhərdə Azərbaycanın üçrəngli bayrağı sancıldı.

Prezident İlham Əliyevin Xankəndidə xalqa müraciəti zamanı "Biz bu gün buradayıq, Xankəndidəyik, Xankəndinin mərkəzindəyik, Azərbaycan Gerbi, Azərbaycan Bayrağı altında. Bu, böyük xoşbəxtlikdir və tarixi hadisədir", - deyərək söylədiyi bu fikirlər hər birimizin qəlbinə dağa döndərdi.

Oktyabrın 15-də Xankəndi, Xocalı, Ağdərə, Xocavənd şəhərində Azərbaycanın üçrəngli bayrağının ucaldılmasının bir ili tamam oldu. Bu sevinci və qüruru xalqımıza Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev yaşatdı. Dövlət başçısının uzaqqören, prinsiplial və milli maraqlara əsaslanan siyasəti nəticəsində dövlətimiz və xalqımız qarşıya qoyduğu müqəddəs vəzifələrin yerinə yetirilməsinə - ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin bərpa edilməsinə nail olub.

Röya RÜSTƏMLİ,
"Respublika".

